

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

Secundum Dubium: Quod conclusio maleficium denuntiantem facere
indictum contra socium ad torturam, videtur repugnare Constitutioni
practicæ Caroli Quinti:

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

aut ratione, aut autoritate probandum est. Quis enim aquam in baptismo diceret talem tantumq; vim habere, nisi expresso Christi testimonio probatum existeret? Neq; aquæ soli virtus salubriter ablueri tribuitur, sed accedit verbum ad elementum, & fit sacramentum, ut dicit S. Augustinus tractatu 80. in Ioannem. Præterea, ut ex d. cap. Mennam, & alijs colligitur, hac probatione antiqui abusi sunt etiam in probandis alijs sceleribus: quomodo ergo nunquam solūm obtinet in Sagarum crimine? Scribit quoque malleus maleficarum in ultima parte, familiare esse Magis, ut pro probanda innocentia appellant ad purgationem ferricandentis: sed non eis esse morem gerendum. Hæc de improbatione aquæ frigidæ.

Secundum Dubium: *Quod conclusio maleficum denuntiantem facere indicium contra socium ad torturam, videtur repugnare Constitutioni practicæ Caroli Quinti:* in art. 21. vbi expresle prohibetur, ne aliquis ex denunciatione Incantatorum aut diuinatorum capiatur & torqueatur, imò ut tales, si quid præsumperint, debit is pœnis subijcantur, statuitur. Casus talis est: aliquis perdidit ré pretiosā, vel alicui maleficio inficitur equus: accedit in cātatorem vel diuinatorem, qui adhibita phiala vel cribro facit coniurations & inuocationes démonum. Tandem dicit, consultatione habita

cum

cum Diabolo, vel alio modo usus, talem fuzem rei esse, vel alienum equum maleficio destruxisse. Vel venit diuinator, aut incantator in aliquam villam, ut factum hoc anno intellexi prope Confluentiam in Kerlich; dicit, tot sunt in hoc loco sagae, & illa & illa est, nominando aliquos; & breui aliquid videbitis, & sic de similibus. Dubitatur an talibus denunciationibus deuenientium sit ad capturam & torturam. Respondetur simpliciter quod non; ut determinat dicta Constitutio Caroli, quæ est iuri & authoritati consona, in L. item apud La beonem. §. Si quis Astrol. ff. de iniur. & famos. libellis. Angelus ibid. Francis. Brun. in tract. de Indicijs & tortura I. part. q. 3. nu. 35. Marsil. in tract. & alij alibi. Quia, ut Angelus docet, Diuinationes cum sint illicitæ, nec probant, nec faciunt indicium ad torturam. Aliam rationem ex ultimo preludio adferre possumus: quia incantatores & diuinatores, si secreta peccata denunciant, vel de futuris diuinant, non possunt ea scire, nisi à Diabolo, à quo cognoscere non est licitum. Quia talia obiecta cognitionem humanam excedunt, nisi reuelata mediante aliquo, qui sensu cognouit, existant. At in nostro proposito lögælia ratio est: malefici denunciant facta sociorum & consortum in crimen, quæ viderunt in loco, tempore, modoq; determinatis, quibus praesentes fuerunt, ubi vere & realiter biberunt, manducuerunt,

uerunt, variisq; tractatus habuerunt, circumstantias de accessu & recessu aperiunt, quæ humanam cognitionem non excedunt, sed sensibus apprehenderunt. Feruntur enim ad talem conuentum opera diaboli : sed cùm in conuentu sunt, functione sensuum corporeorum vident, audient, tangunt, saltant, bibunt, & comedunt : quæ omnia sensibilia sunt. Aliquando quædam ex euentu inopinato fœlici relinquuntur in loco, & defessæ domum ambulando redeunt: de quorum veritate referto me ad experientias multas, quæ partim in malleo maleficorum, Grillando, Bartholomæo Spineo, & alijs: partim in nostrorum Iudicium processibus de translatione reali habentur. Quare qui talia in somno contingere dicunt, sensus negant.

Quomodo somnia sunt, quando dicunt, ex istis locis vinum allatum, ex talibus vasis sumptum, & hoc modo consumptum? Adhèc si et sensum effugiunt, quæ ibi tractatur, quomodo nunc nostro tempore, postquam animaduertunt in aliquibus locis denunciacionibus locū esse, honoratiōres & maiores, vultu & forma teguntur in cursibus & conuentibus, ne à vulgaribus cognoscantur? Hæc ita se habere, multorum relatione indies cognoscimus. Portabatur Christus à Diabolo, & statuēbatur in pinnaculo templi: At ibi existens vi. debat: audiebatq; populum, aliaq; sensibilia

ad

ad humanam naturam spectantia opera exercebat. Sic & Abacuc ex Iudaea in Babylonem ferebatur ab Angelo: sed in Babylone existens loquebatur, audiebat, videbat, aliasq; s̄euum functiones exercebat. Non repugnat, quod à Diabolo ad locum ferantur, & in loco existentes humana opera faciant. Ratio ergo fundamentalis, ut paucis concludam, quare maleficorum denunciationes admittantur, diuinorum & incantatorum reijciantur, est, quia malefici testantur de rebus naturali & humano modo acceptis: Hi verò de obiectis, quæ excedunt humanam cognitionē, nisi alia conditio accedat. Vnde necesse est ut a fallatur; aut à diabolo, quietiam fallere solet, & quo non licet quicquam cognoscere, intelligent. Quare meritò dicta Carolina Constitutio statuit, sicut etiam decernunt d.l. Idem apud La beonem. & in C. de malefi. & mathem. L Nemo. ut in tales diuinatores & incantatores se uera fiat animaduersio. Si tamē diuinatores & incantatores veritatem aliter quam per incantationem & diuinationem scirent, non prohiberentur denunciare, seruatis seruandis.

An iudicibus liceat vel alteri potestatem exercenti, dolo, mensa per mendacia, vel falsa promissione impunitatis, à cia veritatem à Reis Reo præsumpto in hoc crimine, vel alijs, confessionem elicere.